

Zasady składania egzaminów na poszczególne stopnie szkoleniowe w Związku Sportowym Polska Federacja Karate-dō Tsunami

Dankai (jap. stopnie, system stopni) = jest to akt prawny, który porządkuje zasady związane z wymaganiami na poszczególne stopnie uczniowskie i mistrzowskie w Związku Sportowym Polska Federacja Karate-dō Tsunami oraz sposoby składania egzaminów. Akt ten jest poprawionym zbiorem przepisów, które zostały przyjęte na I taikai Yudansha w dniu 12 października 1980 roku.

Wyjaśnienie używanych pojęć:

- Uke = student Karate-dō Tsunami zdający egzamin,
- Tori = przeciwnik, partner podczas egzaminu,
- Shiken-iincho = przewodniczący komisji egzaminacyjnej,
- Shiken-iinkai = komisja egzaminacyjna.

Rozdział I Postanowienia ogólne

1. Poziom zaawansowania na "drodze doskonalenia się" w Karate-dō Tsunami określa posiadany stopień. Wyróżniamy dwa rodzaje stopni:

- szkoleniowe,
- honorowe.

Stopnie szkoleniowe dzielą się na:

- kyū = stopnie uczniowskie w układzie 10-1 kyū,
- dan = stopnie mistrzowskie w układzie 1-10 dan.

Stopnie honorowe przyznawane są za szczególny wkład w rozwój ruchu Karate-dō Tsunami i Związku Sportowego Polskiej Federacji Karate-dō Tsunami. Stopnie te są uchwalane przez Zarząd Związku na wniosek Yūdansha = Związku Sportowego Polskiej Federacji Karate-dō Tsunami. Uroczyste wręczenie odbywa się podczas jednego z wybranych, ogólnopolskich Sesshin.

2. Oznaczenie stopni szkoleniowych (w kolejności: stopień, kolor pasa, tytuł):

- kyū 10 = pas biały - deshi,
- kyū 9 = pas biały z jednym czarnym pagonem - deshi,
- kyū 8 = pas biały z dwoma czarnymi pagonami - deshi,
- kyū 7 = pas żółty - gakusei,
- kyū 6 = pas pomarańczowy - gakusei,
- kyū 5 = pas zielony - gakusei,

- kyū 4 = pas granatowy - gakusei,
- kyū 3 = pas brązowy z dwoma czarnymi pagonami - senpai,
- kyū 2 = pas brązowy z jednym czarnym pagonem - senpai,
- kyū 1 = pas brązowy - senpai,
- dan 1 = pas czarny - sensei,
- dan 2 = pas czarny - sensei,
- dan 3 = pas czarny - sensei,
- dan 4 = pas czarny - sensei,
- dan 5 = pas czarny - sensei,
- dan 6 = pas czarny - sensei,
- dan 7 = pas czarny - sensei,
- dan 8 = pas czarny - sensei,
- dan 9 = pas czarny - sensei,
- dan 10 = pas czerwony - taishi.

3. Do egzaminów może przystąpić członek ZS Polskiej Federacji Karate-dō Tsunami, który spełnił następujące wymagania:

- posiada w bunsho legitymację ZSPFKT,
- posiada uregulowane składki członkowskie w swoim macierzystym klubie,
- jest przygotowany teoretycznie i technicznie do egzaminów.

4. Stopnie szkoleniowe można zaliczać tylko i wyłącznie z zachowaniem ich kolejności bez możliwości ich przeskakiwania. W przypadku stopni szkoleniowych kyū - uke zalicza zgodnie z Dankai (zbiór wymagań na poszczególne stopnie szkoleniowe) w pierwszej kolejności egzaminy teoretyczne. Dopiero po pomyślnym zaliczeniu ich może przystąpić do zaliczania części technicznej.

5. W przypadku niezaliczenia egzaminu teoretycznego istnieje możliwość ponownego zaliczenia, ale dopiero dnia następnego.

6. W przypadku niezaliczenia egzaminu technicznego istnieje możliwość ponownego zaliczenia, ale po dopełnieniu wszystkich formalności związanych z wypełnieniem odpowiednich dokumentów:

- wypełnienia protokołu egzaminacyjnego,
- wniesieniu opłaty związanej bezpośrednio z popełnionymi błędami.

7. Za wypełnienie protokołu egzaminacyjnego odpowiada bezpośrednio zdający egzamin. W przypadku niedopełnienia formalności egzamin uznaje się za nieodbyty.

8. W przypadku stopni szkoleniowych dan - uke zalicza zgodnie z Dankai w pierwszej kolejności egzaminy teoretyczne wraz z rozprawą mistrzowską. Dopiero po ich pomyślnym zaliczeniu może przystąpić do zaliczania części technicznej.

9. Wysokość opłaty za popełnione błędy ustalana jest przez Zarząd ZSPFKT na koniec roku szkoleniowego, ale przed następnym rokiem szkoleniowym. Najczęściej jest to okres między 15 a 30 sierpnia.

10. Wypełniony protokół powinien zostać dostarczony do Zarządu Związku w ciągu 14 dni od momentu przeprowadzenia egzaminu (razem z oddaniem protokołu powinna nastąpić opłata za błędy). Następnie protokół ten jest wpisany do Centralnego Rejestru Stopni (CRS), gdzie otrzymuje kolejny numer identyfikacyjny. Wyniki pozytywne zaliczeń egzaminów są publikowane na koniec roku kalendarzowego po danym roku szkoleniowym na łamach magazynu informacyjnego "SHODAN".

11. Egzaminy na poszczególne stopnie szkoleniowe mogą być przeprowadzane w następujących miejscach:

- dōjō (klub), w którym uke bierze udział w zajęciach - od 10 do 8 kyū,
- centralnych Sesshin organizowanych przez ZSPFKT - od 7 kyū do stopnia mistrzowskiego 1 dan,
- Sesshin Yūdansa zwoływane przez Zarząd ZSPFKT - od 2 do 10 Dan.

Skład komisji egzaminacyjnej

12. Skład komisji egzaminacyjnej na stopnie szkoleniowe jest następujący:

- na stopnie uczniowskie kyū - 3 osoby, w tym minimum dwie osoby muszą posiadać co najmniej stopień z jakim podchodzi Uke do egzaminu, trzecią osobą może być jedynie szef wyszkolenia danego klubu (jap. kanchō),

- w wyjątkowych sytuacjach, za zgodą Zarządu ZSPFKT egzaminy na wybrane stopnie w poszczególnych dōjō może przeprowadzać szef wyszkolenia danego klubu jednoosobowo. Dotyczy to przede wszystkim klubów, które rozpoczynają swoją działalność i występuje problem ze skompletowaniem komisji lub nie istnieje możliwość udziału w centralnym Sesshin.

- na stopnie mistrzowskie dan - 4 osoby. Ze składu komisji wybierany jest Tori (jap. przeciwnik) do egzaminu technicznego zdającego. W skład komisji na stopnie 1 dan mogą zasiadać osoby powołane przez Zarząd ZSPFKT posiadające minimum stopnie 3 kyū (z dwuletnim stażem).

13. Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej może być osoba, która posiada zgodę Zarządu ZSPFKT na przeprowadzanie egzaminów i jego dane są opublikowane w corocznym raporcie na łamach magazynu informacyjnego "SHODAN" i stronach internetowych ZSPFKT na koniec roku kalendarzowego na następny rok kalendarzowy. W przypadku kiedy egzaminy przeprowadzane są przez osoby, które nie posiadają stosownego zezwolenia - żaden z nich nie jest uznany, jako zrealizowany. Zezwolenie takie jest co roku odnawiane przez Zarządu ZSPFKT w trakcie specjalnego kursu przeznaczonego dla instruktorów.

Miejsce przeprowadzenia egzaminów

14. Miejsce przeprowadzenia egzaminów musi zapewniać bezpieczną możliwość zaprezentowania wszystkich zagadnień związanych z programem wymaganym na dany stopień.

Egzaminy teoretyczne

15. Na stopnie szkoleniowe kyū egzaminy teoretyczne dotyczą trzech głównych tematów:

- zagadnienia ogólne np. ogólne wiadomości dotyczące Dalekiego Wschodu, udzielania pierwszej pomocy czy też metodyki prowadzenia zajęć Karate itd.
- wiadomości dotyczących zasad wykonania technik wymaganych na dany stopień oraz całości materiału dotychczas poznanego,
- wiadomości dotyczących Kata oraz interpretacji.

16. Na stopnie szkoleniowe dan egzaminy teoretyczne dotyczą następujących tematów:

- wiadomości dotyczących Kata z trzech wybranych stylów Karate,
- wiadomości dotyczących zasad wykonania technik w wybranych trzech szkołach Karate,
- wiadomości dotyczących tokui-kata (własnych rozwiązań),
- wiadomości dotyczących przyrządów używanych w Karate np.: tanto (nóż), nunchaku (cep) itd.,
- wiadomości dotyczące wybranych zagadnień teoretycznych np.: masaż itd.,
- zaliczenia rozprawy mistrzowskiej na temat, który został uzgodniony z Zarządem ZSPFKT, a sama rozprawa dostarczona została na 30 dni przed egzaminem technicznym Zarządowi, który niezwłocznie przekazuje ją komisji. Podczas obrony rozprawy mistrzowskiej Uke charakteryzuje główne jej tezy, a następnie członkowie komisji kolejno przedstawiają własne oceny wartości rozprawy wraz z uzasadnieniem, a w szczególności opinię, czy odpowiada ona warunkom wcześniej określonym. Oceny te zawierać mogą wnioski co do ewentualnego uzupełnienia lub poprawienia rozprawy. Obrona kończy się wypowiedzią uke, w której ustosunkowuje się do ocen członków komisji, po czym następuje głosowanie.

17. Egzaminy teoretyczne na stopnie szkoleniowe kyū składają się z czterech pytań, które w kolejności zadawane są przez:

- przewodniczącego komisji - jedno pytanie,
- dwóch członków komisji - po jednym pytaniu,
- przewodniczącego komisji - jedno pytanie.

18. Pytania zadawane przez komisję mają nie tylko sprawdzić poziom wiedzy Uke, ale przede wszystkim zmusić go do dokonania głębokiej analizy i porównań.

19. W przypadku braku odpowiedzi - zadający pytanie jest zobowiązany do udzielenia właściwej odpowiedzi na zadawane przez siebie pytanie zdającemu.

20. W celu dokładnego zaprezentowania niektórych odpowiedzi, zwłaszcza w odniesieniu do zagadnień technicznych, zdający może samodzielnie lub korzystając z pomocy partnera demonstrować poszczególne techniki, rozwiązania taktyczne lub interpretację technik.

20. Zdający zalicza egzamin teoretyczny kiedy odpowie poprawnie na 3 z 4 pytań, z każdej grupy (ogólne, techniczne, kata).

21. Werdykt jest pokazany przez członków komisji w następujący sposób na komendę Hantei:

- shihon nukite (pięści otwarte skierowane do siebie palcami) = w przypadku kiedy odpowiedź jest zła,
- seiken (pięści zaciśnięte skierowane do siebie) = w przypadku kiedy odpowiedź jest poprawna.

22. Nie istnieje możliwość pośrednia (np.: wstrzymanie się od odpowiedzi lub też wskazanie werdyktu, gdzie jedna z pięści pokazuje shihon nukite, a druga seiken).

Egzamin techniczny

23. Egzamin techniczny może się odbyć tylko i wyłącznie po zaliczeniu pozytywnym wszystkich egzaminów teoretycznych obowiązujących w wymaganiach na dany stopień szkoleniowy kyū lub dan.

24. Egzamin techniczny na stopnie szkoleniowe kyū przeprowadzany jest na następujących ogólnych zasadach:

- ceremonie,
- prezentacja wymaganego materiału - kihon,
- prezentacja wymaganego materiału - kihon kumite,
- prezentacja wymaganego materiału - renraku-waza,
- prezentacja wymaganego materiału - Kata,
- ceremonie.

25. Egzamin techniczny na stopnie szkoleniowe dan przeprowadzany jest na następujących ogólnych zasadach:

- ceremonie,
- prezentacja wymaganego materiału - Kata stylowe: wybrane trzy formy w trzech różnych systemach Karate, które są wymagane na podobny (ten sam) stopień, lub
- prezentacja grup kata wymaganych w jednym wybranym stylu na stopień Dan,
- prezentacja wymaganego materiału - kata Karate-dō Tsunami - mistrzowskie wykonanie,
- prezentacja wymaganego materiału - kata z zakresu kobudō - nauka walki różnymi przyrządami,
- prezentacja wymaganego materiału - Kata z zakresu tokui, kata kobudō, nauka walki różnymi przyrządami,
- prezentacja wymaganego materiału - kata z zakresu tokui kata,
- prezentacja wymaganego materiału - kata z zakresu kata-no bunkai,

- prezentacja wymaganego materiału - yakusoku-kumite,
- ceremonie.

Rozdział II

26. Egzamin rozpoczyna się od wykonania ceremonii. Ceremonie wykonywane są identycznie zarówno w przypadku, kiedy egzaminatorem jest jedna osoba, jak i komisja.
27. Egzamin rozpoczyna Przewodniczący komisji - komendą Tachi-zen! (taczidzen!) Po tej komendzie zdający i partner przechodzą z pozycji musubi-dachi do seiza.
28. Następnie komisja wykonuje obrót w stronę kakemono po komendzie Mawatte! (Małatte), w tę samą stronę obraca się zdający i jego partner.
29. Komisja, zdający i partner wykonują ukłon po komendzie Shomeni-rei! (shomeni-rej)
30. Następnie komisja wykonuje obrót w stronę pola egzaminacyjnego po komendzie Mawatte!, w tę samą stronę obraca się zdający i jego partner.
31. Po komendzie Zazen! (dzadzen) Komisja siada w seiza i wszyscy na znak przewodniczącego wykonują Otogaini-rei! (otogajni-rej)
32. Zdający przechodzi do pozycji tachi-zen, wykonuje tachi-rei - ukłon w kierunku pola egzaminacyjnego.
33. Po wejściu na pole egzaminacyjne, zdający wykonuje tachi-rei, przedstawia się:
 - **Watashi-wa Kowalski Jan desu.** (czyt. Łataszyła Kowalski Jan des)
 - **Watashi-wa Karate-dō Tsunami-wo naraimasu.** (Łataszyła Karate do tsunami ?)
 - **Watashi-wa ichi kyū-no shiken-wo uke masu.** (Łataszyła iczy kju szikenga uke mas)
34. Po przedstawieniu się zdający przechodzi do seiza i wykonuje zarei (jest to rozpoczęcie egzaminu, a więc jeśli zdający zapomni o tej czynności – egzamin zostaje niezaliczony). Następnie przechodzi do pozycji tachi-zen. Teraz zdający wykonuje przewidziane elementy egzaminu. Poprawnym jest zaprezentowanie wymaganego materiału zgodnie z kolejnością zawartą w Dankai. Nie jest błędem prezentowanie w różnej kolejności partii materiału z poszczególnych grup. Jako błąd będzie traktowane prezentacja materiału z przeskakiwaniem co chwila do różnych grup np.: kihon, renraku-waza, kata, kihon, kata itd.
35. Szczególną uwagę należy zwrócić na to - by pomiędzy kolejnymi prezentacjami nie obracać się plecami do komisji. W wypadku, kiedy zdający odwróci się tyłem do komisji, podczas werdyktu komisja ma prawo nie zaliczyć egzaminu, nawet jeśli byłby on wykonany bezbłędnie.
36. W przypadku, gdy zdający zapomni o jednym z elementów egzaminu lub pomyli się, może na końcu egzaminu powrócić do danej partii materiału - wykonując ją poprawnie.
37. Kihon:
 - przed i po wykonaniu każdej serii kihon zdający wykonuje tachi-rei,
 - przed - po wykonaniu tachi-rei zdający podaje głośno nazwę danej techniki lub grupy technik, a następnie po wykonaniu yōi przystępuje do prezentacji,

- wyjątkami są: tai-waza oraz ken (z 10 kyū), gdzie zdający nie wykonuje yōi, a jedynie tachi-rei na rozpoczęcie i zakończenie.

38. Kihon-kumite:

- na samym początku zdający obraca głowę w stronę partnera, dając mu znak, że rozpoczyna kihon-kumite,
- partner wstaje, wykonuje tachi-rei do pola, następnie robiąc krok do przodu, staje obok zdającego, przodem do komisji,
- przed rozpoczęciem kumite zdający oraz jego partner wykonują tachi-rei w stronę komisji, a następnie do siebie (po zwrocie), po zakończeniu zaś ukłony te wykonuje się w odwrotnej kolejności,
- partner również wraca tak samo, jak wchodził - robi krok do tyłu, ukłon do pola, a następnie przechodzi do seiza,
- na stopnie kyū kihon-kumite wykonuje się na kontakt, natomiast na stopnie mistrzowskie dan jiyu-kumite wykonuje się na odległość,
- w kumite określoną pozycję przyjmuje najpierw partner (tak samo – jako pierwszy wykonuje yōi),
- starcia na stopnie kyū należy prezentować w wersji na obie strony (lewa i prawa),
- starcia na stopnie dan prezentuje się z zachowaniem kolejności - na zmianę atak i obrona - zdający i partner,
- z jednego do drugiego starcia zdający z partnerem przechodzą po wykonaniu yōi,
- techniki zaczepne akcentuje się po przez wykonanie ki-ai, zarówno zdający jak i partner.

39. Renraku-waza:

- przed rozpoczęciem i po zakończeniu wykonywania wszystkich kombinacji - uke wykonuje tachi-rei,
- bezpośrednio po wykonaniu tachi-rei, ale przed wykonaniem wszystkich kombinacji - uke podaje głośno nazwę: Renraku-waza!
- wszystkie kombinacje wykonuje się na obie strony, przodem i tyłem do komisji,
- z jednej do drugiej kombinacji uke przechodzi przez yōi-dachi.

40. Kata:

- kolejność wykonywania kata na stopnie uczniowskie kyū: stylowe, Karate-dō Tsunami, tokui-kata,
- kolejność wykonywania kata na stopnie mistrzowskie dan: stylowe, Karate-dō Tsunami, kata z bronią, tokui-kata,
- na stopnie mistrzowskie (zaliczane przez instruktorów) w pionie kata stylowe - uke demonstruje formy wybranych stylów w dowolnej kolejności.

41. Po wykonaniu wszystkich elementów egzaminu uke przechodzi do seiza i na znak oficjalnego zakończenia egzaminu wykonuje za-rei.

42. Jeżeli egzamin został oceniony pozytywnie przez komisję, przewodniczący komisji zbliża się do Uke i uderza go obi przez plecy.

43. Jeżeli egzamin został oceniony negatywnie przez komisję, przewodniczący komisji podnosi do góry leżący obok niego obi, wyraźnie nad swoją głową - trzymając złożony obi za jego końce. W przypadku niezaliczenia egzaminu, po podniesieniu obi przez przewodniczącego komisji, przeprowadza się ceremonie w odwrotnej kolejności niż na początku egzaminu.

44. W przypadku zaliczenia egzaminu, po uderzeniu przez plecy - uke przechodzi do tachizen, zaś przewodniczący komisji wiąże mu obi na biodrach, zdejmując uprzednio pas będący symbolem niższego stopnia.

45. Teraz przewodniczący komisji kładzie dłonie na barkach uke tak, aby kciuki znajdowały się na punktach witalnych Matsukaze i Murasame - i ogłasza fakt formalnego uzyskania stopnia według wzoru: Kyo-kara anata-wa ichi-kyū desu.

46. Następnie przewodniczący komisji cofa się o krok i wymienia się tachirei z Uke, po czym powraca na swoje miejsce i przeprowadza ceremonie w odwrotnej kolejności niż na początku egzaminu.

47. Natychmiast po egzaminie w obecności Uke, komisja wskazuje popełnione przez niego najważniejsze błędy.

Rozdział III

48. Egzaminy na stopnie mistrzowskie odbywają się według identycznych zasad, jak dla innych członków ZSPFKT - z podanymi tu różnicami.

49. Egzaminy te organizuje Zarząd ZSPFKT, który powołuje do ich przeprowadzenia komisję egzaminacyjną.

50. Komisja ta składa się z czterech osób, które powoływane są spośród członków posiadających najwyższe stopnie (min. 3 kyū i dwuletni staż).

51. Przed egzaminem technicznym spośród członków komisji odbywa się losowanie tori - przeciwnika do jiyu-kumite.

52. Następnie najstarszy stopniem zostaje przewodniczącym komisji.

Rozdział IV

53. Zasady prezentacji technik podczas egzaminów:

- w tekście Dankai wytłuszczono te nazwy, które w trakcie egzaminu zdający (uke) podaje głośno, np: **Hasami-zuki**. W kihon kumite jest to także znak orientacyjny dla Tori. Nazwy w kihon przedzielone nawiasem wskazują, że podaje się dwie równoległe nazwy, np: Yoko-enpi-uchi/Yoko-hiji-ate. Skrót podawane dużymi literami, np: ZKD oznaczają pozycję (tu: zenkutsu-dachi), w której wykonuje się daną technikę. Jeśli przy danej technice nie wyszczególniono nazwy pozycji - znaczy to, że można ją wykonać w dowolnie wybranej pozycji.

- skrót podawane dużymi literami w kihon za pozycjami - oznaczają strefy, np: JCG - Jōdan, Chudan, Gedan. Przecinek w Renraku-waza i kihon-kumite oznacza oddzielenie jednej techniki od drugiej. W kihon-kumite dużymi literami podano taktyczne rozwiązania

obronne (Gō-nō-sen), np: TOZA-UKE. W renraku-waza i kihon kumite znak + w połączeniu ze słowami mae-ni lub ushiro-ni oznacza krok do przodu lub w tył. Termin bashō-ni oznacza wykonanie technik w miejscu - bez przemieszczania się.

- oznaczenia kończyn, którymi wykonywane są techniki w renraku-waza oraz kihon-kumite:

- MA - migi-ashi (prawa noga),

- HA - hidari-ashi (lewa noga),

- MT - migi-te (prawa ręka),

- HT - hidari-te (lewa ręka).

- w tekście Dankai wykonanie technik w renraku-waza i kihon kumite podano tylko na jedną stronę. Podczas egzaminu wykonuje się je również na drugą stronę.

- ilość powtórzeń technik jest następująca:

- kihon - 3 na wprost do przodu (wraz z wykonaniem w miejscu - jeżeli jest to wskazane), 3 na wprost do tyłu (wraz z wykonaniem w miejscu - jeżeli jest to wskazane), 2 razy bokiem w prawą stronę (wraz z wykonaniem w miejscu - jeżeli jest to wskazane), 3 do tyłu bokiem (wraz z wykonaniem w miejscu - jeżeli jest to wskazane), 2 do przodu bokiem (wraz z wykonaniem w miejscu - jeżeli jest to wskazane), (wykonanie techniki w miejscu jest liczone jako 1 powtórzenie/krok),

- kihon kumite - na wprost komisji z uwzględnieniem wykonania na stronę lewą i prawą,

- kata - na wprost komisji.

- wyjątkiem jest prezentacja technik z grupy tai-waza, i ken - które prezentuje się na wprost komisji,

- wyjątkiem są również techniki uke-waza (pady), które prezentuje się przodem i bokiem do komisji (na obie strony) oraz wybrane techniki ze stopni 3-1 kyū, które prezentujemy przodem i tyłem do komisji.

Styczeń 2020 r. Wersja robocza.